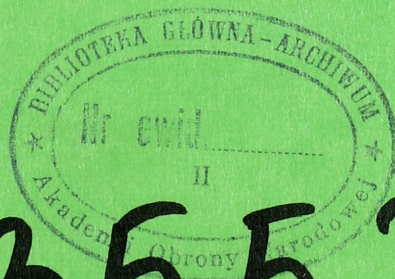

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

INSTYTUT NAUK HUMANISTYCZNYCH
KATEDRA PEDAGOGIKI

Egz. nr 19

**ROZWINIĘTY PROGRAM
TEMATYCZNY Z PEDAGOGIKI
DLA STUDENTÓW
DZIENNYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH
W AKADEMII OBRONY NARODOWEJ**

53552

WARSZAWA

2001

INSTYTUT NAUK HUMANISTYCZNYCH

KATEDRA PEDAGOGIKI

ZATWIERDZAM
KOMENDANT
INSTYTUTU NAUK HUMANISTYCZNYCH

plk dr hab. Ryszard STEPIEŃ

ROZWINIĘTY PROGRAM TEMATYCZNY Z PEDAGOGIKI

DLA STUDENTÓW DZIENNYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH
W AKADEMII OBRONY NARODOWEJ

SZEF KATEDRY PEDAGOGIKI

p.o. plk dr Jerzy GRÓSKREJC

WARSZAWA

2001 R.

CELE KSZTAŁCENIA:

1. Pogłębić i ugruntować wiedzę studentów w zakresie współczesnych teorii pedagogicznych.
2. Doskonalić umiejętności metodyczne studentów wymagane w praktyce dowódczej i dydaktyczno-wychowawczej.

W wyniku realizacji treści kształcenia studenci powinni:

umieć

- sprawnie posługiwać się wiedzą pedagogiczną w praktyce dydaktyczno-wychowawczej;
- planować, organizować, doskonalić, kontrolować i oceniać różnorodne formy działalności szkoleniowej i wychowawczej zgodnie z kompetencjami na zajmowanym stanowisku służbowym.

znać

- cele, treści, zasady, formy i metody wkomponowane w system dydaktyczno-wychowawczy w wojsku;
- zależności zachodzące między potrzebami rodzimych sił zbrojnych a systemem edukacji wojskowej;
- funkcje i zadania dowódcy w działalności społeczno-wychowawczej.

zapoznać się

- z orientacjami, trendami i poglądami w pedagogice współczesnej;
- z prognozami przemian rozwojowych edukacji;
- z kształceniem kadr oficerskich w wybranych państwach NATO;
- z metodologią badań w naukach pedagogicznych.

TEMAT: Miejsce i rola pedagogiki w edukacji wojskowej – wykład 2 godz.

CEL:

1. Zapoznać studentów z głównymi nurtami i poglądami w pedagogice współczesnej oraz z możliwościami ich transpozycji na grunt pedagogiki wojskowej.

ZAGADNIENIA:

1. Pedagogika jako nauka o wychowaniu. Przedmiot, struktura rzeczowa, działy, obszary i subdyscypliny.
2. Ważniejsze orientacje w pedagogice współczesnej.
3. Rola pedagogiki w procesie edukacji oficerów.

LITERATURA:

1. Kucharski M. /red./, Wybrane problemy edukacji pedagogicznej kadr dowódczo-sztabowych, AON, Warszawa 1997.
2. Lewowicki T., Przemiany oświaty. Warszawa 1997.
3. Milerski B. i Śliwerski B. /red./, Pedagogika, Leksykon PWN, Warszawa 2000.
4. Pomykało W. /red./, Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 1993.
5. Stępień R. /red./, Problemy współczesnej pedagogiki, AON, Warszawa 1999.
6. Stępień R., /red./, Leksykon pojęć dydaktyczno-wychowawczych dowódcy, Warszawa 1999.

TEMAT: Kształcenie kadr oficerskich WP w świetle współczesnych paradygmatów edukacyjnych – seminarium 2 godz.

CEL:

1. Ukazać specyfikę współczesnych przemian edukacyjnych i ich wpływ na proces kształcenia oraz doskonalenia zawodowego kadr dowódczo - sztabowych WP.

ZAGADNIENIA:

1. Progresywne zasady kształcenia i wychowania wojskowego w świetle nowych paradygmatów edukacyjnych.
2. Kierunki przeobrażeń strukturalno - organizacyjnych oraz programowych w wyższym szkolnictwie wojskowym.
3. Pożądane przemiany w kształceniu i doskonaleniu profesjonalnym kadry dowódczo- sztabowej WP.

LITERATURA:

1. Groskrejc J. (kier. nauk.), Kształcenie kadr oficerskich w wyższych uczelniach wojskowych, Warszawa 1999.
2. Jemioło T. (kier. nauk.), Kształcenie, szkolenie i doskonalenie kadr na potrzeby Sił Zbrojnych i systemu obronnego RP, Warszawa 1996.
3. Kucharski M. /red./, Wybrane problemy edukacji pedagogicznej kadr dowódczo - sztabowych, Warszawa 1997.
4. Lewowicki T., Przemiany oświaty, Warszawa 1997.
5. Szulc B., Możliwości przemian rozwojowych w wyższym szkolnictwie wojskowym: Antynomie - Paradygmaty - Kierunki przemian, Warszawa 1995.

TEMAT: Edukacja kadr dowódczo-sztabowych wojsk lądowych w siłach zbrojnych wybranych państw NATO- konwersatorium - 2 godz.

CEL:

1. Wzbogacić wiedzę studentów w zakresie problematyki edukacyjnej realizowanej w siłach zbrojnych wybranych państw NATO.

ZAGADNIENIA:

1. Kształcenie kadr oficerskich w niektórych armiach zachodnich /USA, Niemcy, Wielka Brytania, Francja/.
2. Kształcenie i wychowanie w niemieckich i amerykańskich siłach zbrojnych.
3. Procedura naboru i technologia szkolenia w szkołach wojskowych w Wielkiej Brytanii, USA, Francji.

LITERATURA:

1. Buczyński J., Kształcenie i doskonalenie kadr armii państw zachodnich Dodatek do PWL 1992, nr 10.
2. Karawajczyk W., Kwalifikacje przywódcze oficerów marynarki USA, „Wojsko i Wychowanie” 1993, nr 3.
3. Klimek T., Szkolnictwo wojskowe w Wielkiej Brytanii. Nabór i szkolenie, Warszawa 1996.
4. Podkowski A. Kształcenie i wychowanie w Siłach Zbrojnych RFN, AON, Warszawa 1992.
5. Żegnałek K. /red./, System przygotowania kadr oficerskich w wybranych armiach świata, Warszawa 1995.

TEMAT: Prakseologiczne aspekty pedagogiki wojskowej – wykład 2 godz.

CEL:

1. Przedstawić i przeanalizować związki prakseologii z pedagogiką.

ZAGADNIENIA:

1. Prakseologia jako teoria sprawnego działania.
2. Związki prakseologii z pedagogiką.
3. Komponenty i wyznaczniki sprawnego działania pedagogicznego.

LITERATURA:

1. Kobyliński W. /red./, Doskonalenie organizacji pracy dydaktycznej w szkole wyższej. Szanse i dylematy, Siedlce 1994.
2. Kucharski M. /red./, Pedagogiczne podstawy wychowania wojskowego, AON, Warszawa 1997.
3. Marszałek M., Prakseologiczne podłoże współczesnej pedagogiki wojskowej. Praca studyjna, AON, Warszawa 1996.
4. Pszczołowski T., Prakseologia a pedagogika /w:/ Pomykało W. /red./ Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 1993.

TEMAT: Dobór podwładnych do celów i zadań realizowanych w praktyce dowódczej. Wymagania społeczno-zawodowe i osobowościowe – seminarium 2 godz.

CEL:

1. Zapoznać studentów z podstawowymi kryteriami doboru podwładnych do wykonywania zadań.

ZAGADNIENIA:

1. Kryteria doboru podwładnych w świetle teorii zarządzania zasobami ludzkimi.
2. Rozwój i doskonalenie podwładnych.
3. Kryteria i techniki oceny podwładnych.
4. Zasady i uwarunkowania doboru podwładnych do realizacji konkretnych celów i zadań w warunkach służby wojskowej.

LITERATURA:

1. Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Kraków 2000.
2. McKenna E., Beech N., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Warszawa 1997.
3. Kucharski M. (red.) Pedagogiczne podstawy wychowania wojskowego, Warszawa 1997.
4. Poczrowski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wrocław 1996.
5. Stępień R. (red.), Materiały z konferencji naukowej nt. „Edukacja w wyższych szkołach wojskowych – dla jakiego świata, w jakim świecie, przeciw jakiemu światu”, Warszawa 2001.
6. Dokumenty normatywne dotyczące zasad rozwoju kadrowego w wojsku.

TEMAT: Metodyka pracy pedagogicznej dowódcy – konwersatorium 2 godz.**CEL:**

1. Ukazać i przeanalizować znaczenie przygotowania metodycznego oficera dla skutecznego dowodzenia i wychowania;
2. Doskonalic kompetencje pedagogiczne dowódców przydatne w praktyce pracy szkoleniowo-wychowawczej.

ZAGADNIENIA:

1. Kwalifikacje pedagogiczne oficera-dowódcy.
2. Formy, metody i zasady wychowania wojskowego.
3. Warsztat pedagogiczny oficera.

LITERATURA:

1. Kosyrz Z., Osobowość wychowawcy, Warszawa 1997.
2. Kucharski M. /red./, Przygotowanie studentów uczelni wojskowych i oficerów do pracy szkoleniowo-wychowawczej. /Materiały pokonferencyjne/, AON, Warszawa 1996.
3. Kucharski M. /red./, Wybrane problemy edukacji pedagogicznej kadr dowódczo-sztabowych, AON, Warszawa 1997.
4. Vademecum dydaktyczno-wychowawcze, cz. I, Warszawa 1997.
5. Vademecum dydaktyczno-wychowawcze, cz. 2, Warszawa 1998.

TEMAT: Społeczne i podmiotowe wyznaczniki skutecznego kierowania zespołami ludzkimi w wojsku – seminarium 2 godz.

CEL:

1. Przedstawić i przeanalizować istotę współczesnej działalności dowódczej w oparciu o podstawowe założenia teorii zarządzania zasobami ludzkimi.

ZAGADNIENIA:

1. Zarządzanie personelem wojskowym w kontekście głównych wskazań teorii zasobów ludzkich.
2. Realizacja społeczno - zawodowych potrzeb podwładnych w działalności służbowej dowódcy.
3. Podmiotowe i sytuacyjne uwarunkowania efektywnego kierowania zespołami ludzkimi w wojsku.

LITERATURA:

1. Borkowski J., Zarządzanie personelem wojskowym, /w:/ Leksykon pojęć dydaktyczno - wychowawczych dowódcy, Warszawa 1999.
2. Kozusznik B., Style kierowania. Uwarunkowania sytuacyjne i psychologiczne, Katowice 1985.
3. Nowakowski Z., Teoretyczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi i ich wpływ na naturę dowodzenia, /w:/ B. Szulc (kier.), Nieproceduralne wyznaczniki (czynniki) dowodzenia wojskami, Warszawa 1999.
4. Penc J., Kreatywne kierowanie, Warszawa 2000.
5. Piotrkowski K., Świątkowski M., Kierowanie zespołami ludzi, Warszawa 2000.

TEMAT: Autorytet dowódcy i jego znaczenie w dowodzeniu – konwersatorium
2 godz.

CEL:

1. Zapoznać studentów z pedagogiczną wykładnią autorytetu.
2. Ukazać i przeanalizować znaczenie autorytetu oficera w dowodzeniu.

ZAGADNIENIA:

1. Istota autorytetu w ujęciu pedagogicznym.
2. Kryteria oceny autorytetu dowódcy.
3. Autorytet osobowo-zawodowy dowódcy i jego znaczenie w dowodzeniu.

LITERATURA:

1. Arendt H., Co to jest autorytet? /w:/ Między czasem minionym a przyszłym, Warszawa 1993.
2. Bocheński J.M., Co to jest autorytet? /w:/ Logika i filozofia. Wybór pism, Warszawa 1993.
3. Kotłowski K., Autorytet nauczyciela, /w:/ Pomykało W. /red./, Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 1993.
4. Majkut J., Kształtowanie modelu nauczyciela akademickiego uczelni wojskowej, Toruń 1996.
5. Wesołowski A., Prestiż i autorytet,
http://forumakad.pl/archiwum/2000/05/artykuły/13-zycie_akad.htm

TEMAT: Stymulowanie przez dowódcę aktywności społeczno-zawodowej podwładnych – seminarium 2 godz.

CEL:

1. Ukazanie pracy i zawodu jako głównych kategorii w stymulowaniu aktywności oficera.

ZAGADNIENIA:

1. Znaczenie celów bliższych i dalszych w stymulowaniu aktywności podwładnych.
2. Fazy życia i zadania rozwojowe oficera jako ucznia dorosłego.
3. Potrzeby podwładnych a reguły wzmacniania aktywności zawodowej.
4. Kwalifikacje podwładnych jako warunek ich dalszego rozwoju.

LITERATURA:

1. Bliskie i dalekie cele wychowania, Warszawa 1987.
2. Gliszczyńska X. /red./, Psychologiczny model efektywności pracy, Warszawa 1991.
3. Kucharski M. /red./, Przygotowanie studentów uczelni wojskowych i oficerów do pracy szkoleniowo-wychowawczej, AON, Warszawa 1996.
4. Kucharski M. /red./, Pedagogiczne podstawy wychowania wojskowego, Warszawa 1997.
5. Wujek T. /red./, Wprowadzenie do pedagogiki dorosłych, Warszawa 1992.

**TEMAT: Pedagogiczne kryteria kontroli i oceny podwładnych –
seminarium – 2 godz.**

CEL:

1. Zapoznać studium z pedagogicznymi aspektami zobiektywizowanych kryteriów ocen, mogących znaleźć zastosowanie w praktyce wojskowej.

ZAGADNIENIA:

1. Kontrola i ocena wśród podstawowych funkcji procesu zarządzania i dowodzenia.
2. Pedagogiczne oraz społeczno - zawodowe prawidłowości kontroli i oceny. Typowe błędy oceniania.
3. Cele, kryteria, techniki i metody oceniania podwładnych.
4. Przedmiot ocen w opiniowaniu służbowym żołnierzy zawodowych.

LITERATURA:

1. Decyzja nr 11/MON ministra obrony narodowej z 18 lutego 1993 r. w sprawie wzorów dokumentów opiniodawczych żołnierzy zawodowych oraz sposobów i terminów ich sporządzania (Dziennik Rozkazów MON, poz. 5).
2. Instrukcja o planowaniu działalności bieżącej i kontrolno - rozliczeniowej w Siłach Zbrojnych RP, Warszawa 1992.
3. Poczowski A., Ocenianie pracowników, /w:/ Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zarys problematyki i metod, Kraków 1998.
4. Sztumski J., Opiniowanie pracowników, Radom 1997.
5. Zbiegień - Maciąg L., Ocenianie pracowników, /w:/ Marketing personalny - czyli jak zarządzać pracownikami w firmie, Warszawa 1996.
6. Bednarek J., Bieńkowski J., Stępień R., Proces kształcenia wojskowego, Warszawa 1994.

TEMAT: Kształtowanie walorów psychofizycznych oficera jako problem pedagogiki wojskowej – wykład 2 godz.

CEL:

1. Ukazać strukturę i znaczenie walorów psychofizycznych oficera w aspekcie pedagogicznym.

ZAGADNIENIA:

1. Walory psychofizyczne oficera – pojęcie, istota i rodzaje.
2. Kształtowanie walorów psychofizycznych oficera jako zadanie edukacyjne.
3. Sposoby kształtowania walorów psychofizycznych oficera.

LITERATURA:

1. Borkowski J. i inni, Słownik terminów z zakresu psychologii dowodzenia i zarządzania, AON, Warszawa 2000.
2. Groskrejc J., Antropologiczne i aksjologiczne aspekty edukacji oficerów, AON, Warszawa 2000.
3. Groskrejc J., /red./, Kwalifikacje społeczno-zawodowe oficera-dowódcy w świetle przemian edukacyjnych wyższej szkoły wojskowej, AON, Warszawa 2000.
4. Groskrejc J., Sprawność fizyczna kadry nie tylko w aspekcie funkcjonalności zawodowej, „Zeszyty Naukowe AON” 1997, nr 3.
5. Sztumski J., Opiniowanie pracowników, Radom 1997.

**TEMAT: Kształtowanie cech psychofizycznych podwładnych przez dowódcę –
seminarium 2 godz.**

CEL:

1. Zapoznać studentów z teorią i metodyką kształtowania walorów psychofizycznych podwładnych.

ZAGADNIENIA:

1. Pożądane właściwości psychofizyczne żołnierzy i ich charakterystyka.
2. Obszary i dziedziny wychowania wojskowego w kontekście kształtowania właściwości psychofizycznych podwładnych.
3. Metody kształtowania walorów psychofizycznych żołnierzy w procesie wychowania wojskowego.

LITERATURA:

1. Bocheński J., *De virtute militari. Zarys etyki wojskowej*, Kraków 1993.
2. Groskrejc J., Wpływ ćwiczeń fizycznych na kształtowanie odporności psychofizycznej oficerów, „Zeszyty Naukowe AON” 1995, nr 4.
3. Stępień R., *Z Zagadnień dydaktyki i wychowania w wojsku*, Warszawa 1993.
4. Stępień R., *Model wychowania wojskowego w SZ RP*, Warszawa 1996.

**TEMAT: Public relations w kontaktach wojska ze społeczeństwem –
wykład 2 godz.**

CEL:

1. Ukazanie funkcji i zadań public relations w skutecznym zarządzaniu i kreowaniu wizerunku sił zbrojnych w społeczeństwie.

ZAGADNIENIA:

1. Przedmiot i zadania public relations w siłach zbrojnych.
2. Istota aktywnego kreowania wizerunku wojska w społeczeństwie.
3. Charakterystyka wybranych form obecności w mediach /rozmowa, wypowiedź, wywiad, dyskusja, komentarz, oświadczenie, konferencja prasowa/.

LITERATURA:

1. Burakowski K., Wajda A., Podstawy komunikowania społecznego. Podręcznik, Szt.Gen. WP, Warszawa 1997.
2. Cianciara J., Uścińska B., Komunikacja społeczna. Komunikowanie z mediami w praktyce, Wrocław 1999.
3. Goban-Klas T., Public relations czyli promocja reputacji. Pojęcia, definicje, uwarunkowania, Warszawa 1990.
4. Kadragic A., Czarnowski P., Public relations czyli promocja reputacji. Praktyka działania, Warszawa 1990.
5. Wiszniewski A., Jak przekonująco mówić i przemawiać, Warszawa-Wrocław 1994.

**TEMAT: Autoprezentacja w pracy zawodowej oficera-dowódcy –
seminarium 2 godz.**

CEL:

1. Ukazanie znaczenia autoprezentacji /w kontekście norm i ról społecznych/ w sprawowaniu funkcji przywódczych.

ZAGADNIENIA:

1. Spostrzeganie społeczne i jego znaczenie w komunikowaniu się ludzi.
2. Tworzenie wizerunku zawodowego – profesjonalizm.
3. Mowa ciała a władza.
4. Autoprezentacja a manipulacja.

LITERATURA:

1. Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańsk 1999.
2. Bartkowiak G., Januszek H., Umiejętności kierownicze, Poznań 1996.
3. Bierach A., Komunikacja niewerbalna. Mowa ciała kluczem do sukcesu, Wrocław 1998.
4. Leary M., Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji, Gdańsk 1999.

TEMAT: Organizacja pracy umysłowej w procesie samokształcenia – konwersatorium 2 godz.

CEL:

1. Pogłębić i ugruntować wiedzę studentów w zakresie zasad i metod pracy umysłowej.

ZAGADNIENIA:

1. Myślenie i jego rodzaje. Etapy i fazy rozwiązywania problemów.
2. Praca umysłowa, jej składniki, rodzaje i organizacja.
3. Metody pracy umysłowej w procesie samokształcenia.

LITERATURA:

1. Dobrołowicz W., Psychodydaktyka kreatywności, Warszawa 1995.
2. Lengrand P., Obszary permanentnej edukacji, Warszawa 1995.
3. Materska M., Tyszkowa T. /red./, Psychologia i poznawanie, Warszawa 1992.
4. Nęcka E., Twórcze rozwiązywanie problemów, Kraków 1994.
5. Góralski A., Być nowatorem. Poradnik twórczego myślenia, Warszawa 1995.
6. Bednarek J., Bieńkowski J., Stępień R., Proces kształcenia wojskowego, Warszawa 1994.

TEMAT: Autoedukacja kadr dowódczych w świetle założeń kształcenia ustawicznego – konwersatorium 2 godz..

CEL:

1. Pogłębić i utrwalić wiedzę studentów na temat znaczenia kształcenia ustawicznego w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych oficerów.
2. Dokonać systematyzacji założeń edukacji ustawicznej oraz analizy możliwości i ograniczeń udziału w nich oficerów.

ZAGADNIENIA:

1. Charakterystyka założeń edukacji ustawicznej.
2. Miejsce i rola multimediów w edukacji ustawicznej.
3. Edukacja ustawiczna a rozwój i przemiany dydaktyki.

LITERATURA:

1. „Biała Księga” 1997. Nauczanie i uczenie się na drodze do uczącego się społeczeństwa, Komisja Europejska, Warszawa 1997.
2. Kucharski M. /red./, Wybrane problemy edukacji pedagogicznej kadr dowódczo-sztabowych, AON, Warszawa 1997.
3. Lengrand P. /red./, Obszary permanentnej samoedukacji, Warszawa 1995 /tłum. J. Wojnar i J. Kubina/.
4. Półturzycki J., Edukacja ustawiczna a rozwój i przemiany dydaktyki, <http://ip.univ.szczecin.pl/~edipp/>.
5. Sitarska B., Kształcenie wyższe w systemie edukacji ustawicznej, <http://ip.univ.szczecin.pl/~edipp/>.
6. Bednarek J., Bieńkowski J., Stępień R., Proces kształcenia wojskowego, Warszawa 1994.

TEMAT: Kształtowanie kompetencji społeczno-zawodowych dowódcy – konwersatorium 2 godz.

CEL:

1. Ukazanie współcześnie pożądaných przemian w przygotowaniu społeczno - zawodowym oficerów pionu dowódczo - sztabowego do efektywnej, szeroko pojętej, działalności służbowej.

ZAGADNIENIA:

1. Kwalifikacje społeczno - zawodowe oficerów w świetle bieżących i perspektywicznych potrzeb Sił Zbrojnych RP.
2. Nowe role i funkcje ogólnozawodowe oficerskiej kadry dowódczej..
3. Kompetencje profesjonalne oficera - dowódcy i ich główne składowe.
 - 3.1. Menedżersko - przywódczy profil kwalifikacji dowódczych.
 - 3.2. Pedagogiczny zakres przygotowania zawodowego oficerów.
 - 3.3. Komunikacyjne umiejętności dowódcy.

LITERATURA:

1. Drucker P. F., Menedżer skuteczny, Kraków 1994.
2. Groskrejc J. (kier. nauk.), Kwalifikacje społeczno - zawodowe oficera - dowódcy w świetle przemian edukacyjnych wyższej szkoły wojskowej, Warszawa 2000.
3. Kucharski M. (red.), Wybrane problemy edukacji pedagogicznej kadr dowódczo - sztabowych, Warszawa 1997.
4. Majewska - Opiełka I., Umysł lidera. Jak kierować ludźmi u progu XXI wieku, Warszawa 1998.
5. Nowakowski Z., Nadmiarowy model kwalifikacji profesjonalnych oficera - dowódcy, „Zeszyty Naukowe AON” 2000, nr 1.
6. Nogalski B., Śniadecki J., Kształtowanie umiejętności menedżerskich, Bydgoszcz 1998.
7. Oficer, dowódca, wychowawca, Materiały z Konferencji nt. „Edukacja humanistyczna w wykształceniu dowódcy”, MON, Warszawa 1996.

TEMAT: Sztuka rozmowy i dyskusji – ćwiczenia 4 godz.

CEL:

1. Doskonalenie umiejętności prowadzenia rozmowy i dyskusji..

ZAGADNIENIA:

1. Konteksty rozmowy /językowy, interpersonalny, instrumentalny i kulturowy/.
2. Wpływ asymetrii mocy na przebieg rozmowy.
3. Techniki prowadzenia dyskusji – ćwiczenia praktyczne, analiza i podsumowanie.
4. Techniki argumentacji – ćwiczenia praktyczne, analiza i podsumowanie.
5. Pozyskiwanie aprobaty w dyskusji.
6. Udział w dyskusji i słowo końcowe – ćwiczenia praktyczne, analiza i wnioski.

LITERATURA:

1. Garczyński S., Rozmawiać? TAK. Ale jak?, Warszawa 1993.
2. Lemmermann H., Szkoła debaty, Wrocław 1994.
3. Marciszewski W., Sztuka dyskusowania, Warszawa 1994.
4. Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, Kraków 1996.
5. Wiszniewski A., Jak przekonująco mówić i przemawiać, Warszawa – Wrocław 1994.
6. Film dydaktyczny pt. „Mowa ciała czyli komunikacja niewerbalna”, Wytw. Filmów Szkoleniowych Synergia.

TEMAT: Współpraca dowódcy ze środowiskiem społecznym garnizonu – seminarium 2 godz.

CEL:

1. Poznanie wzajemnych oczekiwań wychowawczych środowiska społecznego garnizonu i jednostki wojskowej.
2. Doskonalenie umiejętności kreowania sytuacji wychowawczych w środowisku.

ZAGADNIENIA:

1. Istota wychowania jako zjawiska społecznego.
2. Wychowawcze funkcjonowanie środowiska
3. Dowódca jako ogniwo łączące jednostkę wojskową z jej otoczeniem bliższym i dalszym.
4. Współpraca dowódcy z mediami informacyjnymi, władzami lokalnymi, szkołami oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w kreowaniu sytuacji wychowawczych.

LITERATURA:

1. Goban-Klas., Public relations czyli promocja reputacji, Warszawa 1996.
2. Kucharski M. /red./, Pedagogiczne podstawy wychowania wojskowego, AON, Warszawa 1997.
3. Przećlowski K., Miasto jako środowisko kształcenia i wychowania, /w:/ Pomykało W. /red./, Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 1993.
4. Szczepański J., Społeczeństwo wychowujące, /w:/ Pomykało W. /red./, Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 1993.
5. Szczepański J., Środowisko wychowawcze, /w:/ Pomykało W. /red./, Encyklopedia pedagogiczna, Warszawa 1993.

**TEMAT: Społeczne i wychowawcze aspekty dyscypliny wojskowej. –
seminarium 2 godz.**

CEL:

1. Pogłębić i utrwalić wiedzę słuchaczy dotyczącą form i metod pracy dowódcy oddziału w zakresie kształtowania dyscypliny.
2. Doskonalić umiejętność prawidłowego postępowania dyscyplinarnego dowódcy.

ZAGADNIENIA:

1. Istota oraz podstawowe czynniki procesu kształtowania dyscypliny wojskowej.
2. Formy i metody pracy wychowawczej dowódcy oddziału w zakresie kształtowania dyscypliny.
3. Kara i nagroda jako metody kształtowania dyscypliny w oddziale.

LITERATURA:

1. Kanarski L., Kara w wychowaniu wojskowym, Warszawa 1992.
2. Kanarski L., Świniarski J., O dyscyplinie inaczej, „Wojsko i Wychowanie” 1996 nr 2.
3. Kucharski M. /red./, Pedagogiczne podstawy wychowania wojskowego, Warszawa 1997.
4. Sławiński S., Spór o wychowanie w posłuszeństwie, Warszawa 1991.
5. Ustawa o dyscyplinie wojskowej z dnia 4.09.1997.
6. Dokumenty wykonawcze Ministra Obrony Narodowej do Ustawy o dyscyplinie wojskowej.

TEMAT: Etykieta oficera - konwersatorium 2 godz.

CEL:

1. Doskonalenie umiejętności zachowania się w sytuacjach zawodowych i towarzyskich.

ZAGADNIENIA:

1. Kultura osobista a sukces w pracy zawodowej.
2. Językowy savoir-vivre.
3. Kontakty międzykulturowe.

LITERATURA:

1. Bartels R., *Formy towarzyskie w życiu zawodowym*, Warszawa 1996.
2. Bierach A., *Komunikacja niewerbalna. Mowa ciała kluczem do sukcesu*, Wrocław 1998.
3. Le Folcalvez F., *Savoir-vivre dzisiaj*, Warszawa 1993.
4. Mole J., *O zachowaniu się w Europie*, Kraków 1996.
5. Żuchowski H.R., *Słownik savoir-vivre'u dla pana*, Lublin 1995.
6. Film dydaktyczny pt. „Savoir-vivre w biznesie, w biurze i nie tylko...”, Wytw. Filmów Szkoleniowych Synergia.

**TEMAT: Współpraca z mediami – warsztaty językowe w studiu telewizyjnym –
ćwiczenia 2 godz.**

CEL:

1. Doskonalenie umiejętności występowania publicznego wobec małej i dużej grupy słuchaczy.

ZAGADNIENIA:

1. Prezentacja przygotowanych przez studentów wybranych form kontaktu z mediami.
2. Analiza prezentowanych wystąpień w warstwie lokucyjnej i illokucyjnej.

LITERATURA:

1. Aslett D., Jak przemawiać publicznie i nie wyjść na idiotę, Warszawa 1994.
2. Burakowski K. Sztuka przemawiania, BPI MON, Warszawa 1996.
3. Głodowski W., Komunikowanie interpersonalne, BPI MON, Warszawa 1994.
4. Głodowski W., Wywiad jako forma komunikowania, BPI MON, Warszawa 1994.
5. Lemmermann H., Szkoła retoryki, Wrocław 1996.

